

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

Factors Affecting the Effectiveness and Efficiency of the Budgetary Management
of Traffic and Transportation Department, Bangkok Metropolitan Administration

สุชี อินทา

Sukee Intha

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkhamhaeng University

Received February 11, 2018; Revised March 8, 2018; Accepted April 13, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลของสภาพแวดล้อมขององค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณ 2.เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณ ของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 400 คน ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม เป็นคำถาม ใช้ในการวิจัยการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยนำไปทดสอบ กับบุคลากร สำนักโยธา และผังเมือง จำนวน 40 ชุด ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบัค ได้ค่า Cronbach's Alpha = 0.722 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า 1.ปัจจัยที่มีอิทธิพลของสภาพแวดล้อมขององค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร พบว่า 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ปัจจัยกระบวนการบริหารภายในองค์การ ปัจจัยด้านสมรรถนะองค์การ และปัจจัยด้านการพัฒนาองค์การ 2.ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลที่มีผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณ ของสำนักงานการจราจรและขนส่ง

กรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงานปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์กร และปัจจัยด้านการพัฒนาองค์กร ให้ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.869 สามารถอธิบายความผันแปรของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ได้ร้อยละ 75.50 ($R^2=0.755$) สมการพยากรณ์ $Y = a + B_1X_1 + B_2X_2 + B_3X_3 + \dots + e$ COM = .640 + 397EVN + 398PROC + 170RES (13.540) (10.038) (4.143)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล; ประสิทธิภาพ; ประสิทธิผล; การบริหารงบประมาณ; สำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objective of this research was to (1) study the factors affecting the effectiveness and efficiency of the budgetary management of Traffic and Transportation Department, Bangkok Metropolitan Administration; and (2) study the correlation among factors affecting the effectiveness and efficiency of the budgetary management of Traffic and Transportation Department, Bangkok Metropolitan Administration. This was the survey research. Population and samples were the officers of Traffic and Transportation Department, Bangkok Metropolitan Administration, total of 400 samples. The research tool was questionnaire, which was tested the content validity with the experts by the measuring Index of Item-objective Congruence (IOC) and test the try-out reliability with 40 officers of Department of Public Work and Department of City Planning by the statistic of Cronbach's Alpha of 0.722. The statistics used in this research were arithmetic mean and standard deviation to measure the opinion level for each factor; correlation coefficient and the method of Multiple Regression Analysis to find out the correlation between these factors affecting the effectiveness and efficiency of the budgetary management of Traffic and Transportation Department, Bangkok Metropolitan Administration at the statistical significance of 0.05. The researcher used the computer program to process the data.

The research findings were as follows: (1) they were found 4 factors affecting the effectiveness and efficiency of the budgetary management of Traffic and Transportation Department, Bangkok Metropolitan Administration which were the factors of Working Environment, the

Management Process within the Organization, the Organizational Competency, and the Organizational Development and; (2) Regarding, the correlations between those factors, it was found that the factor of Working Environment, the Management Process within the Organization, and the Organizational Development all contributed to the correlation coefficient (R) statistic of 0.869. A group of these factors could explain the variation of the effectiveness and efficiency of the budgetary management of Traffic and Transportation Department, Bangkok Metropolitan Administration at 75.50% (illustrated by the statistic of “Coefficient of Multiple Determinants (R-Square: R²) of 0.755. The predicted equation derived could be written as follows:

$$Y = a + B_1X_1 + B_2X_2 + B_3X_3 + \dots + e \text{ COM}$$

$$Y = 0.640 + 0.397 \text{ EVN} + 0.388 \text{ PRO} + 0.170 \text{ RES}$$

Keyword: Factors Affecting; The Effectiveness and Efficiency; The Budgetary Management; Traffic and Transport Department, Bangkok Metropolitan Administrator

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีฐานะเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยมาช้านาน ปัจจุบันเป็นจังหวัดที่มีประชากรสูงที่สุด ในปี พ.ศ. 2560 กรุงเทพมหานครมีประชากรประมาณ 8 ล้านคน และเนื่องจากลักษณะความเป็นเมืองหลวงนี้เองทำให้กรุงเทพมหานครถูกปรับปรุงรูปแบบการปกครองมาโดยตลอด จนกระทั่งปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีรูปแบบการปกครองที่แตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศอย่างชัดเจน คือมีทั้งฝ่ายบริหารหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และฝ่ายนิติบัญญัติคือสภากรุงเทพมหานคร มาจากการเลือกตั้ง ลักษณะของงบประมาณของกรุงเทพมหานครจึงมีรูปแบบเฉพาะ เนื่องจากต้องผ่านการพิจารณาจากตัวแทนของประชาชนมากกว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นอื่น ๆ ของประเทศไทย ในส่วนของทางเศรษฐศาสตร์นั้น กรุงเทพมหานคร เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ และมีความสำคัญมาก ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีการเจริญเติบโต และการขยายตัวในทุก ๆ ด้าน การเจริญเติบโตที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปีของกรุงเทพมหานครก่อให้เกิดปัญหาของความเป็นชุมชนเมืองที่สะสมขึ้นเรื่อย ๆ เช่น ปัญหาการจราจร ปัญหาการกำจัดขยะ ปัญหาความแออัด เป็นต้น

เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีการเจริญเติบโตสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ การเจริญเติบโตของเมืองดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย ในแต่ละปีกรุงเทพมหานครต้องจัดสรรงบประมาณจำนวนมากเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ โดยจากข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง

กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร มีประชากรตามทะเบียนราษฎรจำนวน 5,682,435 คน และประชากรแฝงจำนวน 2,770,900 คน (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2560) รวมประชากรในกรุงเทพมหานคร 7,90,435 คน และสถิติการจดทะเบียนรถทุกประเภทในส่วนของกรุงเทพมหานครมีจำนวนถึง 9,395,483 คัน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2560) ทั้งนี้ยังไม่รวมนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในกรุงเทพมหานคร จากสถิติ 2 รายการดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้กรุงเทพมหานครทำหน้าที่ในการดูแล อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 หมวด 5 อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร มาตรา 89 (7) การวิศวกรรมจราจร และ (8) การขนส่ง ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของสำนักงานการจราจรและขนส่ง ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา สำรวจ รวบรวมข้อมูลด้านการจราจรและขนส่ง การวิเคราะห์ วางแผน ออกแบบ ระบบการจราจรและขนส่ง การกำหนดมาตรการและดำเนินการด้านการจราจรและขนส่งในเขตกรุงเทพมหานคร การกำหนดมาตรฐานงานวิศวกรรมจราจร วิศวกรรมขนส่ง และวิศวกรรมความปลอดภัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และระบบจราจรอัจฉริยะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมและจัดการจราจร การพัฒนาระบบโครงข่ายถนน ระบบขนส่งมวลชน การให้การศึกษา ฝึกอบรมและรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจร

จากข้อมูลผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณดังกล่าวข้างต้น พบว่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา สำนักงานการจราจรและขนส่ง ได้รับงบประมาณในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินประมาณปีละ 4 พันล้านบาท พ.ศ. 25584,047,333,000. พ.ศ.เป้าหมายการเบิกจ่ายสะสม 96ผลการเบิกจ่ายสะสม 84.40ซึ่งเมื่อนำผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณภาพรวม ไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณแล้ว ทำให้ทราบว่าผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณภาพรวมไม่ปฏิบัติตามเป้าหมาย ซึ่งสาเหตุของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณไม่ได้ตามเป้าหมาย ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ รวมถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้การเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อจะนำมาปรับปรุงแก้ไขการเบิกจ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นสำหรับปีงบประมาณต่อไป และสามารถประเมินประสิทธิผลความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณแผ่นดิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลของสภาพแวดล้อมขององค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ

Sherwood แห่งมหาวิทยาลัย Southern California ได้ให้คำจำกัดความว่า งบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้รวมถึง การประมาณการบริหาร กิจกรรม โครงการ ค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนให้ดำเนินงานให้บรรลุตามแผน ประกอบด้วยการกระทำ 3 ขั้นตอน คือ จัดเตรียม การอนุมัติ และการบริหาร (ณรงค์ สัจพันธ์โรจน์, 2539 หน้า 2) งบประมาณ มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติอยู่หลายประการ รัฐบาลสามารถนำเอางบประมาณแผ่นดินมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้า และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ดังต่อไปนี้ (นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์, 2535, หน้า 17) และใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ งบประมาณรายจ่ายจำนวนมหาศาล การใช้จ่ายของรัฐบาลหากใช้จ่ายให้ดีและถูกต้องจะสามารถพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน และเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมหาศาล โดยรัฐบาลต้องพยายามใช้จ่ายและจัดสรรงบประมาณให้เกิดประสิทธิผลและไปสู่โครงการที่จำเป็น และเป็นโครงการในด้านการลงทุนเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง ลักษณะของนโยบายที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เรื่องเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ซึ่งเป็นปัจจัยที่นักวิชาการหลายคนได้แสดงความเห็นว่า มีความสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของเป้าหมาย/วัตถุประสงค์การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็น อย่างมาก ซึ่งนักวิชาการชื่อ Van Horn and Van Meter (1975) กล่าวว่า ตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่ง คือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย (policy standard and objection) หมายถึง การกำหนดนโยบายที่เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน นำไปสู่การบริหารมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างแท้จริง (realistic) มีความเป็นรูปธรรมและมีความมั่นคง แน่นนอน (Rivlin, 1971, p. 131)

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

ภรณ์ มหามนต์ (2529, หน้า 107-110) และสมพงษ์ เกษมสิน (2514, หน้า 34-35) ได้อธิบายถึง ลักษณะระดับของประสิทธิผลไปในทิศทางเดียวกัน คือ ประสิทธิผลในบริบทของความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (cause and effect) ได้แบ่งความมีประสิทธิภาพออกเป็น 3 ระดับ กล่าวคือ

ประสิทธิผลของบุคคล (individual effectiveness) เป็นผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของพนักงาน หรือสมาชิกขององค์การ ซึ่งหน้าที่งานที่ถูกปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของงานหรือตำแหน่งในองค์การ และโดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาจะเป็นผู้ประเมินผล และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพิจารณาขึ้นค่าตอบแทน หรือ

การให้รางวัลตอบแทน สำหรับปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับบุคคล ได้แก่ ความสามารถ (ability) ทักษะ (skill) ความรู้ (knowledge) เจตคติ (attitude) แรงจูงใจ (motivation) และความเครียด (stress) ประสิทธิผลกลุ่ม (group effectiveness) เป็นผลรวมของการช่วยเหลือสนับสนุนของสมาชิกในกลุ่มทั้งหมด โดยที่ประสิทธิผลของกลุ่มเป็นมากกว่าผลรวมของการช่วยเหลือสนับสนุนของแต่ละบุคคลในงานประเภทระบบสายพาน แต่เป็นในรูปของพลังร่วม (synergy) ที่แสดงถึงการรวมตัวกันของการร่วมมือร่วมใจช่วยเหลือกันของบุคคลที่มีลักษณะเกินกว่า การรวมตัวกันธรรมดา สำหรับปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับกลุ่ม ได้แก่ ความสามัคคี (cohesiveness) ภาวะผู้นำ (leadership) โครงสร้าง (structure) สถานภาพ (status) บทบาท (roles) และบรรทัดฐาน (norms) ประสิทธิผลขององค์การ (organizational effectiveness) องค์การประกอบไปด้วยบุคคลและกลุ่ม

ดังนั้น ประสิทธิผลขององค์การ จึงประกอบด้วย ประสิทธิผลของบุคคล และกลุ่ม แต่ประสิทธิผลขององค์การ ได้รับผลกระทบของพลังร่วม (synergistic effects) ที่ทำให้องค์การมีประสิทธิผลในระดับสูงกว่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิผลของกลุ่มจะขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของบุคคล ในขณะที่ประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของบุคคลและกลุ่ม ความสัมพันธ์ทั้ง 3 ระดับนี้ จะมีพลังร่วม ซึ่งจะทำให้ประสิทธิผลของกลุ่มมีมากกว่าผลรวมของประสิทธิผลของบุคคล เพราะว่าการใช้พลังร่วมจะตระหนักถึงการใช้ความพยายามร่วมกัน สำหรับปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับองค์การ ได้แก่ สภาพแวดล้อม (environment) เทคโนโลยี (technology) กลยุทธ์ (strategy) โครงสร้าง (structure) กระบวนการต่าง ๆ (process) และวัฒนธรรม (culture)

มิติประสิทธิผลหมายถึง ประสิทธิผลในการปฏิบัติการกิจโดยประเมินจากการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการปฏิบัติตามภารกิจ โดยเปรียบเทียบผลที่ได้รับจากการปฏิบัติการกิจว่ามีความสอดคล้องเป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และผลที่คาดว่าจะได้รับตามที่กำหนดไว้ก่อนดำเนินการ โดยพิจารณาจากการ 1) บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติการกิจ 2) ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้ใช้ประโยชน์จากผลผลิตแลบริการนั้น ๆ 3) คุณภาพการให้บริการ Allison (1971, p. 101) กล่าวว่า เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การจะได้รับตัวแปรให้เป็นผลสำเร็จหรือกลุ่มทางเลือกซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ในระดับที่สูงที่สุดและเขาก็เลือกทางเลือกนั้นหรืออาจจะเลือกศึกษาผลผลิตนโยบายในด้านคุณภาพสูงสุด ในการเลือกทางเลือกที่ชอบด้วยเหตุผลในสถานการณ์ดังกล่าว ที่เป็นตัวแทนหนึ่งที่เขาศึกษา ในจำนวน 3 ตัวแบบ ได้แก่ ตัวแบบ Classic Model, Organization Process Model and Governmental Politics Model โดยเป็นตัวแบบที่แสดงเหตุผลหรือตัวแทนคลาสสิก (the rational actor or classic model) ตัวแบบดังกล่าวได้รับ

การพัฒนาจากทฤษฎีด้านเศรษฐศาสตร์ภายใต้แนวคิดที่ว่าเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ขององค์การ (พรณิ ลัย นิติโรจน์, 2551, หน้า 68-70)

ระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน

ตามนัยของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติราชการและการประเมินความคุ้มค่าภาคปฏิบัติของรัฐ โดยมีความเชื่อมโยงกัน ดังนี้

1.การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 45-49 ยึดเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานเป็นกรอบการในการประเมิน โดยมีขอบเขตครอบคลุมการประเมินผลสำเร็จตามเป้าหมายในระดับผลลัพธ์

2.การประเมินความคุ้มค่า ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 21 22 และ 23 ดังนี้

มาตรา 21 ให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีต้นทุนในงานบริการสาธารณะเพื่อเปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างปัจจัยนำเข้ากับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และผลของรายจ่ายของส่วนราชการมาเปรียบเทียบกับส่วนราชการอื่น ในกรณีที่สามารถเปรียบเทียบได้ เพื่อการจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วยและเพื่อการปรับปรุงการดำเนินการต่อไป

มาตรา 22 เป็นการประเมินในระดับผลกระทบและผลลัพธ์ซึ่งเชื่อมโยงต่อยอดจากการประเมินการปฏิบัติราชการการประเมินความคุ้มค่า จะดำเนินการทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงาน โดยการประเมินผลการเน้นการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ รวมถึงผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นโดยตรงตามที่วิเคราะห์ไว้หรือไม่ รวมทั้งมีผลกระทบอื่นใดที่ไม่ได้ตั้งใจเกิดขึ้นบ้าง ทั้งในเชิงบวกและลบ

มาตรา 23 การดำเนินงานของส่วนราชการจะต้องกระทำโดยเปิดเผยและเที่ยงธรรม สามารถตรวจสอบได้ โดยให้น้ำหนักถึงผลประโยชน์และผลเสียต่อสังคม ภาวะประชาชน คุณภาพ วัตถุประสงค์ และประโยชน์ในระยะยาวของส่วนราชการเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในระยะยาวในการบริหารต้นทุนสาธารณะให้ต่ำลงได้

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของสำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร แล้วจึงนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ทางสถิติ (SPSS) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีแหล่งที่มาของข้อมูล 2 ลักษณะ ดังนี้

1.ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของสำนักงานการตรวจและขนส่ง กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง

2.ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารทางวิชาการ บทความสนับสนุน การสืบค้นจากระบบสารสนเทศ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับข้อมูลสถิติ แนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาสนับสนุนงานวิจัยฉบับนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของสำนักงานการตรวจและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ได้แก่ สำนักงานวิศวกรรมจราจร, กองการขนส่ง, กองพัฒนาระบบจราจร, กองนโยบายและแผนงาน และสำนักงานเลขานุการ ซึ่งทุกหน่วยงานมีแผนการปฏิบัติงาน และมีงบประมาณที่จะต้องรับผิดชอบดำเนินการตามแผนที่กำหนด ซึ่งมีบุคลากรทั้งหมด 400 คน โดยทำการศึกษาประชากรทั้งหมด

ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดตามลิเคิร์ต (Likert Scale ซึ่งมี 5 ระดับเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2560 ของสำนักงานการตรวจและขนส่ง กรุงเทพมหานคร เป็นคำถามปลายเปิด (Open End Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรีการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจากการตรวจสอบเอกสารแนวความคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้บริหารระดับสูง และที่ปรึกษาผู้บริหารระดับสูง จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบข้อคำถามให้เครื่องมือมีความสามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์การหาค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item–Objective Congruence: IOC) กำหนดผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้นำแบบสอบถามไปปรับปรุงก่อนเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มที่ศึกษาวิจัย แต่ไม่ได้เป็นกลุ่มของประชากรที่ศึกษา โดยนำไปทดสอบ (Pre-test) กับบุคลากร สำนักโยธา และผังเมือง จำนวน 40 ชุด จากนั้นได้นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.5 โดยทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ครอนบัต

(Cronbach's reliability coefficient alpha) การทดสอบจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 40 คน, ค่า Cronbach's Alpha = 0.722

วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: M) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's correlation) และวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

ผลการวิจัย

จากการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 และเป็นบุคลากรตำแหน่งนายช่างจำนวน 165 คนคิดเป็นร้อยละ 41.25 มีอายุงานระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.75

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลของสภาพแวดล้อมขององค์การที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร พบว่า

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 แบ่งเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ปัจจัยกระบวนการบริหารภายในองค์การ ปัจจัยด้านสมรรถนะองค์การ และปัจจัยด้านการพัฒนาองค์การ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) มาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีจำนวน 3 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.722

2. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์การ มีจำนวน 8 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.873

3. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยด้านสมรรถนะองค์การ มีจำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.656

4.ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยการพัฒนางองค์การ มีจำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.889

5.ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีจำนวน 3 ข้อค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.781

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของสำนักงานการตรวจและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน	3.8067	.77833	2
2. ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์การ	3.8778	.65736	1
3. ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การ	3.6370	.55249	3
4. ปัจจัยการพัฒนางองค์การ	3.2920	.47391	5
5. ปัจจัยประสิทธิภาพและประสิทธิผล	3.6283	.64775	4

จากตารางที่ 1 พบว่าบุคลากรของสำนักงานการตรวจและขนส่งส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1)ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์การปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน3)ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์การ4)ปัจจัยประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ 5)ปัจจัยการพัฒนางองค์การ ตามลำดับ

2.ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการตรวจและขนส่ง กรุงเทพมหานคร พบว่า

การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางใดและมีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงไหน ทำได้ด้วยการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

คำถาม	1	2	3	4
1. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน	1.000			
2. ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์การ	.703	1.000		
3. ปัจจัยด้านสมรรถนะองค์การ	.364	.524	1.000	
4. ปัจจัยการพัฒนาองค์การ	.416	.510	.453	1.000

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 3 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อ	Pearson Correlation	Sig
1. สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน	.803**	.000
2. กระบวนการบริหารภายในองค์การ	.789	.000
3. สมรรถนะองค์การ	.429	.000
4. การพัฒนาองค์การ	.520	.000

1. สภาพแวดล้อมของหน่วยงานมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักการจราจรและขนส่งกรุงเทพมหานครในระดับสูง คือ .803**

2. กระบวนการบริหารภายในองค์การมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักการจราจรและขนส่งกรุงเทพมหานครในระดับสูง คือ .789

3. สมรรถนะองค์การมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักการจราจรและขนส่งกรุงเทพมหานครในระดับปานกลาง คือ .429

4. การพัฒนาองค์การมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักการจราจรและขนส่งกรุงเทพมหานครในระดับปานกลาง คือ .520

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการตรวจและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อ	B	Beta	t	Sig
1. สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน (x_1)	.397	.476	13.540	.000
2. กระบวนการบริหารภายในองค์การ(x_2)	.388	.394	10.038	.000
3. สมรรถนะองค์การ(x_3)	-.009	-.008	-.253	.801
4. การพัฒนาองค์การ(x_4)	.170	.125	4.143	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

R = 0.869 $R^2=0.755$ Adjusted $R^2=0.753$ SEE=0.322 F=304.363 Sig= 0.000

จากตารางที่ 4 พบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงานปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์การ และปัจจัยด้านการพัฒนาองค์การ ให้ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ (R)มีค่าเท่ากับ 0.869 สามารถอธิบายความผันแปรของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการบริหารงบประมาณของสำนักงานการตรวจและขนส่ง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ได้ร้อยละ 75.50($R^2=0.755$) โดยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

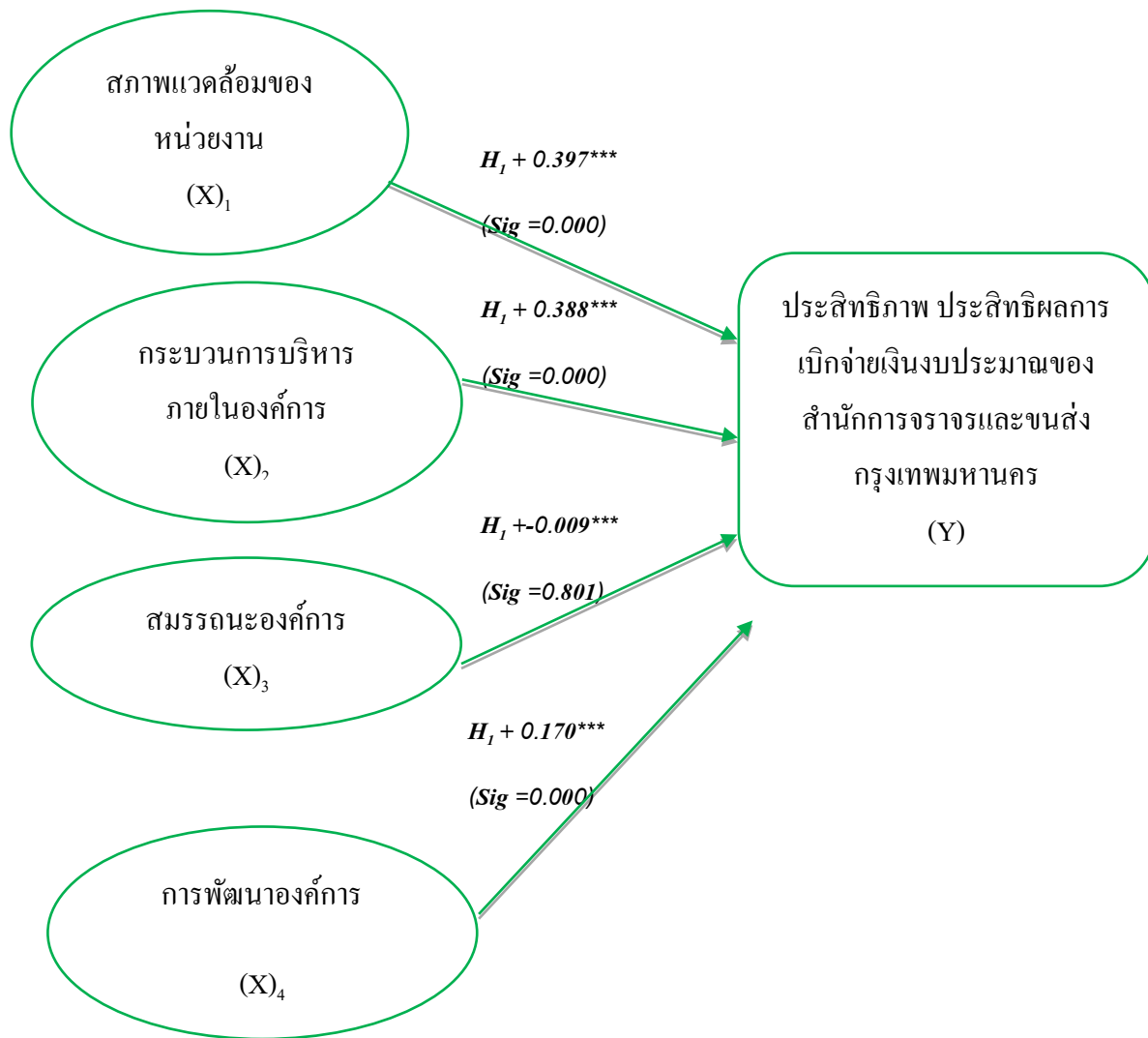
สมการพยากรณ์

$$Y = a + B_1X_1 + B_2X_2 + B_3X_3 + \dots + e$$

$$COM = .640 + 397EVN + 398PROC + 170RES$$

(13.540) (10.038) (4.143)

จากตารางพยากรณ์ พบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อได้ดีที่สุดคือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมอันดับรองลงมาคือปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์การ และอันดับสุดท้ายปัจจัยด้านการพัฒนาองค์การได้ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงถึงการพยากรณ์ตัวแปรที่ส่งผลประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่งกรุงเทพมหานคร

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลของสภาพแวดล้อมขององค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร พบว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารงานภายในองค์กร และปัจจัยด้านการพัฒนาองค์กร มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ตรงตามสมมติฐาน และมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง โดยเฉพาะในเรื่องของ

สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน มีความสำคัญมากที่สุดซึ่งตรงกับแนวคิดของ วรเดช จันทรศร (2548, หน้า 28) กล่าวว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมเหล่านี้ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์

อาจกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมของหน่วยงานเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ซึ่งกล่าวถึงความเพียงพอของงบประมาณ, แผนงาน โครงการต่าง ๆ ตามภารกิจของหน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงสามารถใช้งบประมาณดังกล่าวมาบริหารจัดการตามแผนงาน เพื่อให้สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้ แต่ปัจจัยที่ส่งผลดีที่สุดในการบริหารจัดการงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในอันดับรองลงมา คือปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์กร และอันดับสุดท้ายคือปัจจัยด้านการพัฒนาองค์กร จากปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อการบริหารงบประมาณภายใต้นโยบาย และตัวชี้วัดของหน่วยงานที่ถูกกำหนดโดยหน่วยงานภายนอก

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร พบว่า

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการบริหารงานภายในองค์กร เรื่อง การมีระบบการอนุมัติ การตรวจสอบและกระบวนการบันทึกเพื่อควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เป็นปัจจุบัน มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ซึ่งตรงกับพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 21 ที่กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีต้นทุนในงานบริการสาธารณะเพื่อเปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างปัจจัยนำเข้ากับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และผลของรายจ่ายของส่วนราชการมาเปรียบเทียบกับส่วนราชการอื่น ในกรณีที่สามารถเปรียบเทียบได้ เพื่อการจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วยและเพื่อการปรับปรุงการดำเนินการต่อไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ของสำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ด้านพัฒนาองค์กร เรื่อง ความพร้อมของทรัพยากร กรณีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานผู้รับผิดชอบประจำมีการโยกย้าย เปลี่ยนแปลง ตำแหน่ง ส่งผลให้งานล่าช้ากว่าแผน มีความสำคัญเป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีประสิทธิ ผลองค์การตามแนวคิดของ Arnold and Feldman (1986) Robbins (1987) พอสรุปได้ว่าการจัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ ภายใต้ตัวชี้วัดที่กำหนด ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้งบประมาณที่กำหนด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ปัจจุบันมีระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ซึ่งจะถือปฏิบัติเต็มรูปแบบในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จึงอาจจะศึกษาความรู้ความเข้าใจของบุคลากร ถึงปัจจัยด้านระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย ที่ส่งผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า โดยเฉพาะ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดิม เพื่อศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงระเบียบ ข้อบังคับใหม่ ๆ ที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานยังไม่ชำนาญการในเรื่องดังกล่าวซึ่งอาจจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ
- 2) การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์ประกอบหรือการทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการศึกษามาอธิบายประกอบเพิ่มเติมในเชิงเนื้อหาเชิงลึกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ภรณ์ มหามนต์. (2529). การประเมินประสิทธิผลขององค์การ. กรุงเทพฯ:
- ณรงค์ สักพันธุ์โรจน์. (2539). *การจัดทำอนุมัติ และการบริหารงบประมาณแผ่นดิน: ทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546
- วรเดช จันทรศร. (2548). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สหายบลิ๊ก
- พรณิลัย นิติโรจน์. (2551). *การนำนโยบายการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยกรุงเทพมหานครไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2526). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- Arnold, H.T. and Feldman DC. (1986). *Intergroups Conflict in Organization Behavior*. New York: McGraw-Hill
- Allison, G. (1971). *Essence of Decision*. Boston: Little Brown and Company.
- Robbins, Stephen P. (1990). *Organization Theory: Structure Design and Application*. (3rd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.
- Rivlin, Alice. (1971). *Systematic Thinking for Social Action*. Washington, D.C.: Brookings Institution.
- Van Meter, D. S. & Van Horn, C. E. (1975). The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework. *Administration and Society*, 9 (46), 4.
